

Osamělý vlk

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

≡ KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

Osamělý vlk – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Kniha
Vzteky
Hračky
Osamělost
Kašmírový
Poselství
Zlín

JO NESBØ OSAMĚLÝ VLK

JO NESBØ OSAMĚLÝ VLK

Kniha
Zlín

This translation has been published
with the financial support of NORLA.

We're all living in Amerika, Amerika ist wunderbar.

RAMMSTEIN

Kapitola 1

Přijezd. Žárí 2022

„A co je účelem vaší návštěvy, *mister Holger Rudi*?“

Pasová kontrola, muž s unaveným pohledem, se na mě dívá s nezájmem, při tom se drbe na nadloktí pod emblémem *U.S. Customs and Border Protection*.

„*Research*,“ odpovídám.

„A co hodláte zkoumat?“

Do Minneapolisu jsem přiletěl z Osla přes Reykjavík, časový posun činí sedm hodin a moje tělo mi sděluje, že už jsem dávno měl být v posteli, proto místo abych se řídil prvotním impulzem, odpověděl „vraždy“ a skončil ve výslechové místnosti, říkám, že hodlám psát o policistovi s norskými kořeny.

„Takže jste spisovatel?“

Mám chuť odvětit, že jsem preparátor. Vycpavač. A že jsem si sem přijel obstarat kůži pro už připravené tělo, připravený příběh. Tenhle obraz mě v posledních měsících pronásledoval, ten titul jsem si udělil sám. Ale jak jsem zmínil, padám únavou.

„Ano,“ přitakávám.

„Zajímavé. Mimochodem, jsem křtěný ve zdejší norském pamětním luteránském kostele.“ Kontrolor mi s úsměvem vrátí můj norský pas. „Jsme tady v Minnesotě všude.“

V taxíku cestou do města hned vidím, že se Minneapolis změnil. Od mého posledního pobytu před osmi

lety tu vznikly nové silnice a budovy. Předě mnou se tyčí panorama mrakodrapů v *downtownu*. Sjíždíme z dálnice a míříme do centra. Mezi věžáky si všimnu hranatého kolosu, v němž se odráží odpolední slunce.

„Co je zač tamhleten skleník?“ ptám se řidiče.

„Tady ten? To je U.S. Bank Stadium. Stadión, kde hrajou Vikings.“

„Aha.“

„Zajímá vás fotbal?“

Krčím rameny. „Viděl jsem Vikings hrát. Na jejich bývalém stadiónu. Možná bych si měl sehnat lístek.“

„Tak to hodně štěstí.“

„Hodně štěstí?“

Řidič, černoch odhadem padesát plus, se na mě dívá ve zpětném zrcátku přes brýle mandlového tvaru. „Shánějí se dost těžko. Včera mi někdo nabídnul úplně obyčejnou vstupenku. Za tři sta padesát babek.“

„Vážně?“

„Vážně. Dřív jsem na zápas mohl brát svého kluka. Teď to je i s fotbalem tak jako se vším v týhle zemi. Je akorát pro boháče.“

Hledím z okna. Když jsme byli v Americe na návštěvě u strýce a tety, do downtownu jsme jezdili zřídka. Nákuupy jsme pořizovali v obchodě na rohu nebo v Southdale Mall. Přesto si povšimnu, jak ospale centrum působí, jak málo je v ulicích lidí. Před osmi lety, kdy mě bratranec vzal do vyhlídkové restaurace na Hennepin Avenue, tu vládl čilý ruch. Zvláště na další třídě, kterou teď míjíme a která se jmenuje Nicollet Mall.

„Kde jsou všichni?“ zajímám se.

„Myslíte lidi?“

„Ano.“

„Ále, od té události už tady nic není jako dřív.“

Od té události. Pro mě jsou tou událostí vraždy před šesti lety, ale pro něj a zbytek Minneapolisu to je samo-

zřejmě vražda George Floyda přede dvěma roky. Jen cestou z letiště do města jsme minuli tři graffiti znázorňující tohoto černocha zabitého minneapolskou policií.

„Už je to dávno,“ podotýkám.

„Nám to tak nepřipadá,“ namítá řidič. „Někteří si asi mysleli, že to obyvatele města semkne. Všichni proti rasistickým poldům, že jo? Jenže ono se tím město rozbilo na kusy, jestli chcete něco vědět. Stalo se to přece za pandemie, takže vzniklo to, čemu se říká dokonalá bouře...“

Zastavujeme před hotelem Hilton, platím hotově a dávám řidiči velké spropitné. Než se s ním rozloučím, vysvětlím mu, že potřebuju někoho, kdo by mě vozil po městě, a zeptám se ho, jestli by o takovou práci měl zájem. Dojednááme si hodinovou sazbu a domlouváme se, že až budu nachystaný, prostě mu zavolám na číslo, které mi vzápětí nadiktuje.

Ve velké hotelové lobby a v restauraci vidím jen pár lidí. Recepční se na mě pod rouškou patrně usmívá. Předkládám jí pas, a když zjistí, že mám pokoj rezervovaný na dobu delší než týden, upozorní mě, že se úklid provádí pouze jednou za pět dní. Podá mi přístupovou kartu k pokoji číslo 2406, skoro úplně nahoře, tak jak jsem si vyžádal.

„Bydlíte až na půdě?“ usměje se na mě ve výtahu muž v kovbojském klobouku potom, co stisknu tlačítko 24. Otázku pronáší spontánně, žertem, a přesto přátelsky, tak jak to podle mých zkušeností umí jenom Američani a lidi ze severního cípu Norska. Moc rád bych vymyslel stejně spontánně vtipnou odpověď, ale pocházím z jižního Norska. Místo toho se usilovně snažím vyrovnávat tlak v uších.

Postel je veliká a měkká a já okamžitě usínám.

Probudí mě potřeba. Abych neprocítl úplně, nerozsvítím, přesto ve tmě tuším obrysy záchodové mísy. Když

však na ni chci usednout, málem se překotím vzad a zadkem ztěžka dopadnu na plastové prkénko. Zapomněl jsem, že toalety jsou v USA nižší než v Norsku. A zničehonic se mi vybaví, jak jsem si kvůli tomuhle coby kluk myslel, že v Americe mají děti radši. Kvůli tomuhle a kvůli všem televizním kanálům, na kterých dávali kreslené filmy a dětské seriály, kvůli hromadám barevných cukrovinek v Southdale Mall, kvůli zábavnímu parku Valleyfair, kde nám strýček každé léto, kdy jsme přijeli na prázdniny, ukazoval nějakou novou atrakci. Myslel jsem si, že tohle je ráj dětí. Zkrátka a dobře: Ameriku jsem miloval. A přestože mi postupně došlo, že není dokonalá, uvědomil jsem si taky, že ji budu milovat až do konce života.

Když se probudím podruhé, panuje stále tma. Vstávám, vytáčím taxikářovo číslo, žádám ho, aby mě vyzvedl na rohu Nicollet Mall a 10th Street, a jdu ven. Nad sousedním Saint Paul na protějším břehu Mississippi, které s Minneapolisem tvoří souměstí, obloha slabě šedne. Na chodníku mímám bezdomovce, který se ve spánku opírá o fasádu mrakodrapu s logem jedné americké banky, jako by doufal, že se o ni trochu ohřeje. V Nicollet Mall parkuje policejní auto, přes zatmavená skla nevidím, jestli uvnitř někdo sedí. Po čtvrt hodině zajede k obrubníku moje taxi. Usedám na zadní sedadlo.

„První zastávka bude Jordan.“

Řidič se podívá do zpětného zrcátka. „Jako to město?“

„Ne, čtvrt.“

Vidím na něm, že váhá.

„Děje se něco?“

„Kdepak, pane. Ale jestli máte v plánu kupovat drogy, budete si muset najmout jiné auto.“

„To nemám. Chci se mrknout na *the projects*.“

„V Jordanu? Ty už neexistují, pane.“

„Že ne?“

„Poslední strhli před pěti šesti lety.“

„V tom případě tam zajedeme.“

Suneme se městem, které ještě spí. Člověk se musí dívat pozorně, aby zjistil, kdy se ze zámožné čtvrti dostává do chudinské. Musí sledovat, jestli jsou trávníky před domy posekané, jestli jsou vyvezené odpadky, jaká auta parkují u krajnice.

Projíždíme kolem benzínky Winner, která má otevřeno nonstop. Hledí na nás odtamtud čtyři mladí černoši.

„Teď se fet dealuje tady?“ ptám se.

Řidič neodpovídá. O pár bloků dál zastavuje.

„Na tomhle místě,“ povídá. „Na tomhle místě stály poslední jordanské věžáky.“

Dívám se na ceduli s nápisem *NO GUNS PERMITTED BEYOND THIS POINT*, za ní stojí nízká nová budova. Základní škola. V pološeru po trávnících nervózně a trhavě poskakují dvě veverky, velké zdvižené ocasy za nimi vlají podivuhodně ladně.

A co je účelem vaší návštěvy, mister Holger Rudi?

Účelem je usídlit se v hlavě vraha. Vydat se po stopách událostí z roku 2016. Vznikne z toho kniha, kterou už mám do značné míry rozepsanou a která zatím nese pracovní název *Mstitel z Minneapolisu*. Předpokládám, že nakladatelství, které ji vydá, bude mít názor na to, jak se má dílo jmenovat, ale sotva bude tušit, jak se má propagovat. Žánr *true crime*, tedy skutečné kriminální příběhy, teď na knižním trhu letí, lidi se zřejmě nedokážou nabažít historek o nejkrvavějších a pokud možno nejspektakulárnějších vraždách s nádechem tajemna, plných nečekaných zvratů, poldů a hrdinů na obou stranách zákona, příběhy navíc obvykle mívají otevřený konec, čímž se nabízí dostatečný prostor pro nafouknuté konspirační teorie. Moje kniha poskytne čtenáři všechno s výjimkou toho posledního. Odpovědi jsou dané, o vině není pochyb. Zbývá se jen pokusit pochopit, proč a jak se

to všechno seběhlo. Abych to dokázal, musím se usídlit nejen v hlavě vraha, ale taky všech aktérů tohoto případu. Musím využít veškeré mně známé informace plus zapojit vlastní fantazii, abych svět, místa, kde se všechno odehrálo, spatřil jejich očima. Abych našel lidskost v nelidskosti. Abych donutil čtenáře – i sebe – položit si otázku: Mohlo se to stát mně?

Na řešerše v terénu jsem si vyhradil osm dní. Tudíž nemám času nazbyt a musím se pustit do práce. Začnu u člověka, který se před šesti lety, taky za svítání, vyskytoval tam, kde se teď vyskytuju já.

Zavírám oči a vidím věžáky. Vyrůstají ze země. Zakrývají nebe. Tamhle v pátém patře je otevřené okno. Letím tam. Tak, teď jsem on. Dívám se ven. Vidím všechno. Z výšky mám přehled.

Kapitola 2

Žáměrný kříž. Říjen 2016

Z výšky jsem měl přehled. Na chvíli bych se mohl proměnit ve vnějšího pozorovatele, nebo aspoň předstírat, že jím jsem. Mohl bych vyslovit to, co bych považoval za objektivní soud nad společností, lidmi a jejich životy tam dole. Seděl jsem u okna v pátém patře od sedmé ranní a shlížel na to mraveniště. Na lidi vycházející z domovních dveří věžáků tvořících projekt Jordan. Bylo úterý ráno, jedenáct minut po osmé. Auta vyrážela od chodníků a z parkoviště za věžáky. Z výfuků se valil bílý kouř. Žluté školní autobusy se zamířovanými okny, připomínající věznice na kolech, vyzvedávaly děti, jako by šlo o preludium k životu, který je čekal. Další autobusy odvážely lidi do zaměstnání. Některé do továren, ale většinou do služeb na nejnižší úrovni. V projektu Jordan ovšem žila hromada takových, co nechodili do školy ani do práce, a spousta lidí se tudíž pořád válela v posteli. Někteří zírali do stropu, poněvadž ztratili naději, kterou jim před osmi lety vdechl první barevný prezident téhle země, naději, kterou za tři měsíce vynesli z prezidentského sídla i se všemi krámy. A tak se jenom povalovali a snažili se najít odpověď na neustále se vtírající otázku: Proč? Proč vstávat?

Jeden z těch, kteří důvod našli, právě vyšel z domu. Zajímavé bylo, že v Jordanu byly vstupní dveře konstruované tak, že se otevíraly dovnitř, nikoli ven. Prý proto,

že je mnohem těžší vloupat se dovnitř, pokud jsou hrany dveřního křídla skryté za zárubní, a protože riziko, že vás v Jordanu zavraždí lupič, je vyšší než riziko, že uhoříte, a to přesto, že právě v Jordanu dochází ze všech minneapoliských čtvrtí ke žhářství nejčastěji.

Třináct minut po osmé. Bledé podzimní slunce se s námahou prodíralo ranním oparem. Přiložil jsem oko k dalekohledu a namířil kříž doprostřed domovních dveří bloku tři. Včera těmihle dveřmi vyšel můj cíl přesně šestnáct minut po osmé. Včera bylo pondělí, dneska máme úterý, lidé jsou otroky zvyku, a nebyl tudíž důvod se domnívat, že by dotyčný neměl dnes jít do práce přibližně ve stejnou dobu. Přesto jsem tu čekal už od sedmé. Přece jenom můj cíl dělal sám na sebe, a tak se nedalo vyloučit, že si v pondělí rád trochu přispí, zatímco v ostatní pracovní dny odchází z domova dřív.

Zamnul jsem si ruce. V noci mrzlo a mezi závěsy, které jsem přilepil ke sklu, aby nevlály a nepřekážely střele v dráze letu, dovnitř studeně táhlo. Viděl jsem, jak drogoví dealeri zaujali obligátní místa na nárožích, viděl jsem i první kupce. Většinu zákazníků tvořili černoši, někteří byli Latinoameričani, ale zastavilo tu i pár aut, z jejichž okének se natahovaly bílé ruce. Patnáct minut po osmé. Nasál jsem odér přepáleného tuku, česneku a cigaretového kouře. Tenhle jednopokojový byt jsem předtím naposledy vycídlil, ale ve starém koberci se zá-pach držel a dál držet bude, dokud tenhle blok zanedlouho nestrhnou.

Šestnáct minut po osmé. Začínala mě pálit stehna. Sedl jsem si na paty, abych svalům ulevil. Takhle pozice nebyla optimální. Klečel jsem na pohovce, kterou jsem si předem dotáhl pod okno. Hlaveň pušky spočívala na opěradle židle. Vzdálenost činila tři sta třicet yardů, byla tedy delší, než bylo záhodno, zvláště v těch poryvech větru. Nejraději bych to vyřídil rychle a trefil ho do hlavy,

jenže to bylo příliš riskantní, mohl bych minout a všechno by šlo do háje. Proto jsem si naplánoval, že ho zasáhnou nejdřív do hrudi, abych ho složil na zem, pak přebiju a dám mu ránu z milosti. Puška byla model M24, koupil jsem ji před šesti dny za devatenáct set dolarů. Samozřejmě ne v obchodě se zbraněmi, nýbrž od jednoho místního překupníka, který využíval bílé koně, většinou feťáky, co neměli záznam v trestním rejstříku, zato potřebovali rychle peníze. Překupník je vždycky poslal do některého obchodu se zbraněmi, kde tolik nebázírovali na předpisech, tedy kde majitelé nekladli otázky, ačkoli bylo nad slunce jasné, že před sebou mají bílé koně, a spokojili se s tím, že prověřili informace z formuláře v registru, a pak těm smažkám, které sotva věděly, jak se správně drží pistole, hladce prodali dvacet potenciálně vražedných zbraní. Překupník jim přitom za jeden kus zaplatil maximálně dvacet dolarů. Sám je ovšem střelil o půlku draž, než kolik stály v obchodu. Jmenoval se Dante, byl to ješitný tlustoch, narodil se a vyrostl na venkově poblíž Minneapolisu, ale oblékal se jako Ital, jedl italská jídla a mluvil s rádoby italským přízvukem. A samozřejmě ve svém podniku, který provozoval v garáži pouhé dva bloky odsud, po italsku fixloval. Mezi jeho zákazníky patřily kriminální živly. Ne drobní zloduš, kteří posílali do obchodu se zbraněmi svoje přítelkyně nebo tam chodili sami a předkládali falešné osobní průkazy, ale takoví, kteří byli ochotní zaplatit o něco víc výměnou za profesionální dodavatelské služby, kteří byli ochotní zaplatit za to, že kdyby zbraň na místě činu nechali, nedokázala by ji policie vystopovat až k nim.

Ačkoli se Dante vůbec nestaral o svou hmotnost a zdraví, na svůj vzhled dbal naopak nadměru pečlivě. Vlasy a vousy jako by si zastříhával nůžtičkami na nehty a obléčení měl vždycky dokonale sladěné. A miloval zlato.

Nosil ho v obočí, v uších, na krku a v neposlední řadě i na zubech.

Zlatých zubů jsem si u něj při své návštěvě v garáži všiml ze všeho nejdřív. Vlhce se mu zablýskly, když mi říkal, že snad tu pušku budu používat k lovu vysoké a neobjeví se na nějakém místě činu, protože zrovna tuhle prý koupil osobně, a ne přes bílého koně.

„Jen to zmiňuju, odpovídat netřeba, *amico*.“

Tuhle větu si mohl ušetřit, jelikož od chvíle, kdy jsem do garáže vstoupil, jsem nepronесl ani slovo. Navíc, co bych asi tak měl odpovědět? Že hodlám ulovit jeho, tudíž mi zrovna prodává zbraň, kterou ho odprásknu? Ulevilo se mi, že tu je sám, přesto jsem si ani nesundal sluneční brýle, ani nepovolil těsně uvázanou kapuci mikiny. Jen jsem přikyvoval, ukazoval na to, co jsem chtěl – pušku a dva ruční granáty –, odpočítal jsem požadovanou sumu, a když pak přede mě položil pouzdro, jež ke zbraní patřilo, zabalil jsem pušku do bublinkové fólie a uložil ji vedle puškohledu a obou ručních granátů, které už spočívaly v prohlubni vykrojené v pěnové gumě. Zíral mi na ruce. Nemohl od nich odtrhnout oči. Možná si všiml, že mám na jednom hřebetu pentagram. Nebo znamenal jizvu na tváři. Možná se o ní někomu zmínil. Nehrálo to roli. Stejně jako pozdrav na rozloučenou, který za mnou zavolal s rádoby španělskou výslovností. *Hasta la vista*. Na viděnou.

Kdyby tak tušil, že se uvidíme brzy.

Domovní dveře se otevřely.

Dante.

Vyšel ven a zastavil se. Stejně jako včera ráno se rozhlédl doprava a doleva, při tom se pravou rukou sevřenou v pěst praštil do levé pěsti. Jako by pro něj každý den představoval souboj. Jako by každý den měl na výběr a volil, jestli půjde doprava, nebo doleva. Taková naivita!

Jeho maserati stálo na parkovišti za domem. Nebylo zbrusu nové, přesto se dalo považovat za zázrak, že takové auto v Jordanu ještě nikdo nevykradl. Vysvětlení znělo nicméně jednoduše: chránili mu ho jeho zákazníci, gangsteři, a všichni v Jordanu to věděli.

Posunul jsem záměrný kříž tak, aby ho měl přímo na hrudníku. Předem jsem si propočítal vzdálenost a úhel a cvaknul jsem si dolů, protože jsem věděl, že Dante bude stát mnohem níž než já. Zadržel jsem dech, snažil jsem se přitahovat spoušť rovnoměrně, ale uvědomoval jsem si, že mám pulz rychlejší, než bych měl mít. Spoušť povolovala. Čím dál víc. Přesto rána nevycházela. Pulz se mi zrychloval. Nabádal jsem se, že nesmím být netrpělivý, nesmím myslet na to, že se Dante za chvíli dá do pohybu a promění se v mnohem obtížnější cíl. Necukej. Jen přitahuj, přitahuj.

Muž dole pode mnou se v kabátě zachvěl a dýchl si do dlaní. Jako gambler, který fouká na kostky.

Vydal se doprava.

V téže chvíli sebou puška trhla. Očividně jsem ji držel pevně, protože jsem Danteho vůbec neztratil z dohledu. Uviděl jsem, jak ztuhl, jako by si uvědomil, že něco zapomněl. Pak cosi zevnitř toho dlouhého kabátu dopadlo na chodník. Ze všeho nejdřív mi na mysli vytanul okamžik, kdy jsme s Monicou stáli v koupelně a jí praskla voda a šplíchala na dlaždičky a nám oběma se udělalo mdlo, byli jsme k smrti vyděšení a šťastní, k smrti vyděšení a šťastní.

Byla to krev. Dante se skácel. Nazad, na dveře. Rozrazil je, zhouply se dovnitř. Zůstal ležet v temné chodbě, nohy mu čouhaly ven. Neozval se jediný výkřik, zvolání, dusot běžících nohou ani bouchání dveří. Slyšet bylo jen pravidelné neochvějné hučení dálnice v ranní špičce, vedoucí opodál. A pak najednou zazněl hip hop. Nějaký spáček vstal z postele, otevřel okno a šel se podívat, co se děje.

Přepadl mě třas a nevolnost, ale vzpomněl jsem si na Monicu a děti. Myslel jsem na ně usilovně, při tom jsem zbraň přebíjel. Přiložil jsem ji k líci. Přitiskl jsem znovu oko k puškohledu a uviděl, jak Dante nehybně leží, pomyslel jsem si, že jeho boty vypadají draze. A že potrvá, než sem do Jordanu dorazí policie, a tudíž mu je do té doby možná někdo ukradne. Musel jsem se mrknutím zbavit smítka, které mi spadlo do oka, a sotva se mi zrak vyjasnil, postřehl jsem, že se boty pohybují. Na chodbě ve tmě kdosi byl a táhl Danteho do bezpečí. Chtěl jsem vypálit, ale při představě, že bych třeba zasáhl souseda, který jen plní svoji občanskou povinnost, jsem na okamžik zaváhal. Když jsem se rozhodl, že to přece jenom risknu, protože nikdo, opravdu nikdo není úplně nevinný, dveře zrovna zaklaply.

Zvedl jsem se a musel se opřít o kuchyňskou linku, protože noha mi mezitím zdřevěněla. Zabalil jsem pušku do bublinkové fólie. Otřel jsem kuchyňskou desku, područku na pohovce a opěradlo židle. Pak jsem došel do koupelny a zamaskoval se. Odlepil jsem si rozčepýřená hustá obočí. Přidržel jsem je dvěma prsty, načež jsem si je položil na jazyk a spolkl je. Škrábala mě v krku, nechtělo se jim dolů. Nasadil jsem si sluneční brýle a zavázal si kapuci od mikiny. Hodil jsem si na záda batoh se všemi věcmi, popadl květináč s jukou, naposledy se rozhlédl po bytě a nakonec vyšel ven.

Vystoupal jsem o dvě patra výš k paní Whiteové. Zaklepal jsem. Zevnitř se ozvalo šourání pantoflí. Ustalo a rozhostilo se ticho. Paní Whiteová se nejspíš dívala kukátkem. Dveře se otevřely. Samozřejmě jsem se jí na věk nikdy nezeptal, ale muselo jí být nejmíň osmdesát. Roztomilá šedovlasá černoška, která voněla po něčem mezi meruňkovou marmeládou a medem.

„Tomasi,“ oslovila mě. „Dlouho jsem vás neviděla. Taky jste slyšel tu ránu?“

Podal jsem jí beze slova rostlinu.

„Je pro mě?“ usmála se poněkud překvapeně.

Přikývl jsem.

Naklonila hlavu. „Něco se stalo, Tomasi? Vypadáte úplně... mrtvě. To kvůli kočičce? Chybí vám, že? Neřekl vám, kdy bude hotová? Musíte se obrnit trpělivostí, víte.“

Znovu jsem přikývl. Pak jsem se otočil a šel. Slyšel jsem, že nezavřela dveře, věděl jsem, že v nich stojí a dívá se za mnou. A že přemýšlí. Možná ji napadlo, možná vycítila, že mě vidí naposledy.

Výtah mě nesl níž a níž a níž.

Vzduch venku byl jasný a ostrý a ranní opar se už rozplynul. Bylo zřejmé, že slunce dneska zvítězí. Vyrázil jsem spěšně směrem downtown.

Cesta mi zabrala čtyřicet minut.

Minneapoliské centrum mi vždycky připomínalo vozy firmy Motown z osmdesátých let, která ustrnula mezi minulostí a budoucností. Bylo stejné jako ony: čisté a upravené, bezvýrazně konzervativní, praktické a bezpochyby nudné. Měli tady sice mrakodrapy a mosty, ale postrádali Empire State Building nebo Golden Gate, a kdybyste se nějakého Londýňana, Pařížana nebo Newyorčana zeptali, co se mu vybaví, když se řekne Minneapolis, nejspíš by odpověděl, že jezera a lesy. Jasně, kdyby byl trochu osvětlenější, asi by věděl, že město se může pochlubit nejdelším souvislým systémem *skyways*, nadzemních krytých lávek pro chodce. Cestou na křižovatku Nicollet Mall a 9th Street jsem pod jednou takovou procházel, byla zhotovená ze skla a oceli. Tyhle lávky spojovaly nákupní centra s kancelářskými budovami a právě sem se lidé uchýlovali, jestliže rtuť teploměru spadla v zimě pod bod mrazu nebo v létě přesáhla stovku stupňů Fahrenheita.

Vešel jsem do malého zverimexu. Právě tam obsluhovali zákazníka, patrně si objednával větší klec pro králíka.

Občas člověk přece jen ještě zažije něco, co mu vrátí víru v lidstvo. Stoupl jsem si před akvárium, a když ke mně prodavač došel, ukázal jsem na jednu malou rybičku plovoucí uvnitř a sdělil mu, že bych ji chtěl.

„Čtverzubec trpasličí,“ pronesl prodavač a sítkou rybičku nabral. „Krásná akvariijní ryba, ale není pro začátečníky. Vyžaduje velice čistou vodu.“

„Vím,“ přitakal jsem.

Vložil rybičku do igelitového sáčku s vodou a zavázal ho. „Pozor, aby vám ji nesežrala kočka. Ani ji nejezte sám. V některých orgánech se jí kumuluje jed, který je stokrát...“

„Vím. Berete hotovost?“

Vzápětí už jsem byl zase na ulici.

Pomalou se proti mně šinulo černo-bílé auto. Na dveřích mělo namalované logo MPD, minneapoliské policie, a motto *To Protect with Courage, To Serve with Compassion*. Možná policisté sedící za kouřovými skly něco věřili. Přesto mě nezastavili. Potom, co je novináři roznesli na kopytech za bezdůvodné a rasově podmíněné kontroly, se policejní velitel nedávno vyslovil v tom smyslu, že s tímhle nešvarem je třeba zatočit. Tudíž už takové jako já nemohli zastavovat jenom na základě vágního pocitu nebo tušení.

Auto projelo, ale já věděl, že mě zaznamenali. Stejně jako jsem věděl, že mě zachytily bezpečnostní kamery, jichž bylo na rohu Nicollet Mall a 9th Street víc než v kterékoli jiné části města.

A věděl jsem ještě jedno.

Věděl jsem, že jsem mrtvý.

Kapitola 3

Dinkytown. Žárí 2022

Oči zase otevírám. Jsem zpátky v taxíku a ve své vlastní hlavě. Pochopitelně nemůžu vědět s jistotou, jestli jsem vůbec byl ve vrahově hlavě, jestli jsem uvažoval jako on, když před šesti lety krácel po Nicollet Mall. Jestli uvažoval o tom, že umře. Vím jenom to, že se tenkrát nacházel právě na Nicollet Mall, tenhle fakt zaznamenaly v podobě světla a tmy bezpečnostní kamery a prostřednictvím binárních kódů ho přeložily do digitální nahrávky, která nepřipouští pochybnosti.

Prosím řidiče, aby mě odvezl do Dinkytownu.

Ve chvíli, kdy přejíždíme řeku a míříme mezi nízkou zástavbou, právě vychází slunce. Tady je úplně jiný svět než v Jordanu. Dinkytown patří studentům. Těm, co mají budoucnost. Těm, co obsadí lesklé bankovní budovy, žulový kvádr radnice, učitelské kabinety a místa za tři sta padesát dolarů v aréně U.S. Bank Stadium. Když jsme s bratrancem dosáhli patřičného věku, často jsme jezdili do místních putyk na pivo. Dinkytown působil bohémsky a vzbuzoval v nás zvědavost, aspoň mi to tak připadalo. Odér marihuany a testosteronu, ozvuky mládeže, kvalitní hudba a randění kluků s holkami, pocit drobného, ale ne příliš velkého nebezpečí. Místo pro lehký záchvěv svobody mezi mládím a dospělostí, kde největší divočinou bylo to, že většina „normálů“ tu končila

na všech čtyřech, tak jako já. Jednou s sebou přítelkyně mého bratrance vzala kamarádku a já se s tou kamarádkou vyplížil z baru, dali jsme si někde v postranní uličce jointa a pak jsme si zašukali, sex to nebyl nejspíš nijak pozoruhodný, ale já si ho budu navždycky pamatovat kvůli těm – pro mě – exotickým kulisám.

Teď tohle místo sotva poznávám. Vypadá jako školní slohová práce, v níž učitel opravil veškeré gramatické chyby a vyškrtl všechny nepatřičné věty. Míjíme budovu, kde se dřív nacházela kavárna, jejíž majitel zavile tvrdil, že Bob Dylan tu v době, kdy sem přišel z Hibbingu studovat, absolvoval svá první vystoupení. Teď se tu staví obří barák. Ptám se řidiče, jestli si myslí, že ta fialová fasáda má oslavovat jiného velkého minneapoliského muzikanta, Prince. Řidič jen s úsměvem vrtí hlavou.

„Koukám ale, že Al's Breakfast pořád funguje,“ ukazuju na dveře, za kterými se skrývá úzký lokál, kde se člověk – pokud našel volné místo až vzadu – musel vmáčknout mezi stěny nasáklé přepáleným olejem a hosty u pultu.

„Až jednou tenhle podnik zavřou, vypuknou tu nepokoje,“ rozchechtá se srdečně řidič.

U přemostění železniční trati ho žádám, aby zastavil. Vystupuju a shlížím na koleje. Občas tudy projížděl nákladní vlak a soudě podle vegetace rostoucí mezi zrezivělými kolejnicemi se tu provoz nijak nezvýšil. Přecházím ulici a mířím k podniku na nároží, který má na fasádě pořád napsáno bar U Bernieho, cloumám zamčenými dveřmi, přikládám ruce ke sklu vedle plakátu hlásajícího, že prostory jsou k pronájmu, a nahlížím dovnitř. Barový pult je stále na svém místě, ale ostatní zařízení zmizelo.

Teď se musím přesunout do policistovy hlavy.

Usilovně si proto představuju, jaké to asi bylo a co tak onoho rána před šesti lety mohlo tady uvnitř zaznít a proběhnout.

Kapitola 4

Oz. Říjen 2016

Bob Oz sykl mezi zuby a odložil prázdnou panákovku na barový pult. Zvedl pohled a v zrcadlové polici s láhvemi spatřil vlastní odraz. Na stanici se ho jeden nováček včera zeptal, proč mu ostatní přezdívalí One-Night Bob. Odpověděl, že nepochybně proto, že umí případy vyřešit za jednu noc.

Bob se díval na One-Night Boba. Minula mu sice čtyřicítka, ale nedíval se na tentýž obličej už dvacet let? Nebyl zrovna krasavec, nicméně po svém otci zdědil vzhled, na kterém jako by se zub času snad vůbec nepodepisoval. Ale jistě hlodal. V každém případě ohlodal mladistvou tukovou vrstvu a odhalil dobré nebo špatné geny tohoto zralého muže – to záleželo na úhlu pohledu. Bílá pleť, která se vždycky jenom spálí, nikdy nezhnědne. Zrzavá nepoddajná a hustá kštice na hlavě charakteristického hranatého tvaru, který Skandinávcům v době, kdy jejich předkové emigrovali z Norska do Ameriky, vynesl označení *squareheads*. Dvě řady relativně zdravých zubů, modré oči, v jejichž bělmu se mu od té odluky objevovaly čím dál častěji červené žilky. Trochu se mu poulily, v čemž ovšem jedna z jeho milenek na jednu noc nespátrovala nevýhodu, tvrdila totiž, že díky tomu mají ženy dojem, že jim upřímně naslouchá. Jiná mu sdělila, že si při jejich prvním setkání začala okamžitě připadat jako Červená

karkulka, která dumá o tom, proč má vlk tak velké oči. Bob inventuru zakončil tím, že se na barové stoličce narovnal. V mládí se věnoval zápasu a plavání, a přestože ani v jednom sportu nevynikal, vypracoval si svalnaté tělo, které se překvapivě stále slušně drželo. Doteď. Přiložil si ruku na košili, kterou měl pod svou charakteristickou značkou, totiž hořčicově žlutým kašmírovým kabátem. Nahmátl ošklivé panděro. A to navzdory tomu, že během posledních tří měsíců, co se odstěhoval od Alice, jedl méně. Na vině nemohly být ani prášky, už je nebral. Ale jasně, zase víc pil. Mnohem víc.

Přezdívku One-Night Bob mu dal jeden kolega zkraje kariéry, v době, než se Bob seznámil s Alicí a stal se One-Woman Bobem. Bylo to tehdy, kdy s kolegy slavil veškerá velká i malá vítězství – a když na to přišlo, také porážky – v barech v Dinkytownu. Všichni byli dost mladí na to, aby se dokázali oklepat z kocoviny, a Bob se výrazně častěji probouzel vedle nějaké ženy než sám. Jeho kolegům imponovalo zejména to, že tenhle pobledlý rzroun přitahoval ženské i ve chvíli, kdy byl natolik namol, že se sotva udržel na nohou. Těm, kteří toužili vědět, v čem spočívá jeho tajemství, se vždycky dostalo stejné odpovědi: Je vytrvalý. Nevzdává se. Některé ženské mu do postele přímo lezou. Protože když nedisponujete krásným vzhledem, penězi ani šarmem, musíte makat víc než konkurence, to je prosté.

„Ještě jednoho?“

Bob přikývl a zvedl oči k barmance, která se mu jala nalévat whisky. Někoho mu připomínala a teď si vzpomněl koho. Chrissie Hyndeovou, zpěvačku a kytaristku skupiny Pretenders. Černé vlasy, vpředu sestříhané. Drzý a sebevědomý výraz, spíš zajímavá žena než krasavice. Vysoké lící kosti, úzké mandlové oči. Trochu moc řasenky. Ruské geny? Štíhlé dlouhé údy. Přiléhavé džíny, ve kterých vypadá skvěle, čehož si je dobře vědomá. Volné

tričko, které ovšem neznamená, že by neměla co ukazovat. Ale co, Bob byl vždycky spíš dolňák. Naklopené žaluzie v baru sice vytěsňovaly většinu dopoledního slunce, přesto v barmančině obličejí tušil hluboké vrásky. Zřejmě už měla něco odžito. Mohlo jí být tak pětatřicet, ale vypadala spíš na čtyřicet. Fajn, tím se jeho šance zvyšovaly.

Lokl si a znovu sykl. Poutač na chodníku před barem lákal na *happy hour*, ta se však vztahovala jen na vybrané značky whisky a v tom případě člověk bere, co je. Odkášlal si.

„Lizo. Jmenujete se Liza, že?“

„Jestli chcete,“ opáčila a zívla, zároveň odklidila půlitr po hostovi, který právě odešel.

„Ten chlap, co tu ještě před chvílí byl, vás tak oslovoval.“

„No tak řekněme, že se tak jmenuju.“

„O. K.,“ kývl Bob a znovu si lokl. „Vím, že to pro vás bude obehnaná písnička, Lizo, ale víte co? Moje žena mi nerozumí.“

Liza bleskově a bez hnutí brvou zareagovala: „A já doufala, že žádnou ženu nemáte.“

Bob protáhl koutky do úsměvu. „Vynáší vám tenhle postoj dýška, zlato?“

„Vynáší vám tenhle postoj pičky, zlato?“

Bob se zamyšleně zahleděl na její bezvýrazný obličej. „Kdybysme to měli vyjádřit v přibližných číslech a vy těmi pičkami míníte dokončené soulože, mluvíme asi...“

„Zapomeňte na to,“ přerušila ho. „Řekněme jen, že mi nemusíte dávat dýško, pokud se já nebudu muset proměnit v...“ Jen pohybem rtů dodala „pičku“ a otočila se k němu zády, protože potřebovala vypláchnout hadr ve dřezu.

„Fajn, Lizo. Ale *for the record*, moje žena mi vážně nerozumí. Nebo teda dlouho rozuměla všemu, jenže s tím je šmytec. Teď mě vůbec nechápe.“

Liza se toužebně zahleděla ke stolům, u nichž seděli jediní dva další hosté, jako by doufala, že díky nim se bude moct věnovat něčemu jinému a nebude muset poslouchat tyhle řeči. Bob začal zvedat pravici ke kapse kabátu. Zákaz kouření v restauracích byl sice zaveden před deseti lety, ale když si dal v baru drink nebo dva, občas ho dodnes přemohla síla zvyku a sáhl po krabičce cigaret, kterou tam neměl. Nenosil ji tam od toho večera před dvanácti lety, kdy se seznámil s Alicí.

Nic netuše si tehdy pokušoval a poslouchal kolegovu teorii o tom, že ženské rajcuje právě Bobovo francouzské šlukování, tedy technika, kdy kouř vypouští ústy a současně ho nasává nosem. Prý to svědčí o svalové koordinaci a současně to působí trochu vulgárně, což naznačuje, že Bob nemá zábrany a v sexu je schopný kdečeho. Právě v tu chvíli jiný kolega přivedl do baru tuhle ženu. Představil jim ji jako psycholožku Alici, byla o pár palců vyšší než Bob a šíleně krásná. Tak krásná, že ji Bob okamžitě odepsal. Další z jeho rad týkajících se balení ženských totiž zněla klást si realistické cíle a Alice očividně patřila do takové ligy, do jaké by se on sám neprobojoval ani náhodou. Navíc – a tahle zábrana měla spíš praktickou příčinu než morální – tu byla na rande s jeho kolegou. A ten kolega ji ke všemu předem varoval, takže Alice znala Bobovu přezdívku One-Night Bob, a než dopili první drink, také se ho na ni rovnou zeptala. Nepoložila mu ale stejnou otázku jako kolegové, kteří se zajímali, jak to dělá – zeptala se proč. Proč potřebuje urvat skalp žen, o které vlastně nestojí? Protože byla psycholožka a jako úlovek nepřipadala v úvahu, rozhodl se Bob, že se jí svěří a poví jí všechno co nejupřímněji a nejsebekritičtěji a vykašle se na to, do jak mizerného světla ho to postaví. Odpověděl tedy, že na vině nejspíš bude jeho slabé pouto k matce, jelikož se mu jako dítěti nedostávalo tolik lásky, kolik by

potřeboval, a kvůli tomu tedy nutkavě touží po intimitě a utvrzení, ale zároveň se nedokáže vázat, poněvadž se bojí odmítnutí. A že navíc je vážně skvělé a lákavé šukat nové a nové ženy. Pak se jí zeptal na její názor. Řekla mu, že jí připadá sebestředný, že z něj vyzařuje zoufalá osamělost, že nemá ráda chlapy, kteří kouří, a jestli ho nenapadlo, že mu kouřem načichne ten kabát z velbloudí srsti. Bob jí udělal podrobnou přednášku o rozdílu mezi kozí srstí v jeho kabátě a velbloudí srstí obecně a postupně přešel ke stejné důkladnému výkladu o tom, že *Purple Rain* je mnohem víc než obohnaná rocková balada, za kterou ji leckdo považuje, protože po odzpívání posledního refrénu není písnička ještě ani v půlce, následuje totiž pět nejlepších minut zahrnujících kvílení kytar, implozi, a po nich dvě minuty čiré a nádherné anarchie. Požádal barmana, aby písničku pustil, a ke zpěvákovi se přidal, zpíval s ním i v kytarových pasážích a při tom tančil jako Axl Rose. Alice zjevně nevěděla, jestli se má smát, nebo zvracet. Měsíc nato se dali dohromady. A od té doby se Bob na jinou ženu ani nepodíval, jako by ho Alice odčarovala, jako by políbila žábu. Jenže to se změnilo před třemi měsíci. Teď – dvanáct let poté – si žába zase poskakovala na svobodě.

„Jestli chcete něco vědět, tak mě opustila,“ pronesl Bob.

„Nechci.“

„Jasně, ale teď to v každém případě víte. Není to v podstatě součást vaší práce? Naslouchat a tvářit se chápavě?“

„Není. Ale fajn, dala vám kopačky, nijak zvlášť mě to nepřekvapuje.“

„Že ne?“ Bob popadl cípy límce svého kašmírového kabátu a odtáhl je, sám si uvědomoval, že trochu mumlá. „Vypadám snad jako chlap, kterému ženský dávají kopačky, Lizo?“

„Nevím. Ale když sem někdo přijde během dopoledne a chlastá jako amatér, znamená to zpravidla, že ho vyhodila buď ženská, nebo šéf. A vaše oblečení napovídá, že do zaměstnání chodíte.“

„Fíha, vy byste měla bejt detektiv.“

„Snažíte se mi tím říct, že jako barmanka za nic nestojím?“

Bob se zasmál. „Jste hustá.“ Napřáhl k ní ruku. „Já jsem Bob.“

„Těší mě, Bobe. *No offence*, ale nesahám na hosty a oni nesahají na mě.“

„*Fair enough*,“ podotkl Bob a ruku stáhl. „Co vy, Lizo, měla jste někdy trápení s láskou?“

„Jsem barmanka a nic víc o mně vědět nepotřebujete.“

„Dobře, ale povězte mi aspoň tohle: atraktivita chlapa, který má trápení s láskou, ve vašich očích stoupá, nebo klesá?“

Povytáhla jedno obočí. „Ptáte se mě tím, jaké jsou vaše šance na to, že byste mě mohl opíchat?“

„Proč si myslíte, že bych vás chtěl opíchat?“

„Vy snad nechcete?“

Bob se zamyslel. „Pokud je pravda to, co se říká, totiž že na trápení s láskou pomáhá sex s někým jiným, pak rozhodně chci.“

Nebyl si jistý, ale zdálo se mu, že v tom nevstřícném uzavřeném obličejí postřehl náznak úsměvu.

Barmanka začala leštit sklenice na víno, které visely z držáku nad pultem. „Řekla bych, že to pomáhá asi tak, jako když si v zimě načuráte do kalhot. A jestli mám kvůli vašemu trápení s láskou chuť se s vámi vyspat? Nemám. Protože co já vím, třeba vám dala kopačky proto, že jste v posteli k ničemu.“

Bob se předklonil a položil si ruku na břicho. „Jejda, Lizo, teď jste mi to nandala. Nalijte mi ještě panáka.“

Liza mu nalila. „Tak. Máte teda trápení s láskou?“

„Když odpovím ano, vyspíte se se mnou?“

Bob si teď byl jistý, že se barmanka usmívá. „No tak, Lizo, nudíte se tady stejně jako já, tak si prostě spolu ukraťme dlouhou chvíli. Ta otázka je hypotetická, odpověď nebude *in a court of law* použita proti vám.“

„Radši mi tu dlouhou chvíli ukraťte vyličením toho vašeho trápení.“

„Jmenuje se Alice.“

„Máte děti?“

„Ne.“

„Chybí vám peníze?“

„Ne.“

„Má někdo z vás milence nebo milenku?“

„Ne.“

„Tak co se stalo?“

„Přestala mě milovat.“

„Takže si myslíte, že vás někdy milovala?“

„Jo, milovala.“

„A proč myslíte, že už vás nemiluje?“

„To je... složitý.“

Barmanka vrátila skleničku na víno zpátky, začala leštit další a při tom na Boba hleděla.

„Myslela jsem, že si o tom chcete popovídat.“

„Teď jste na řadě vy,“ opáčil Bob a donutil se k úsměvu. „Uhnal bych vás na rande?“

„Ne.“

„Hypoteticky. Kdybyste tu nepracovala.“

Zavrtěla zlehka hlavou, ale s odevzdaným výrazem, jako když člověk ustupuje škemrajícímu dítěti, řekla:

„To by záleželo.“

„Na čem?“

„Co byste dokázal nabídnout matce samoživitelce.“

„Aha, matce samoživitelce.“ Bob se zazubil od ucha k uchu. „Tak té bych mohl nabídnout jistoty. Dělán ve veřejné správě, v podstatě mě nemůžou vyhodit. A...“

Bob sáhl do kapsy kašmírového kabátu a hodil na pult čtvercový igelitový balíček.

Liza se neochotně předklonila a zadívala se na něj. Ušklíbala se. „Šprcka?“

„Bezpečný sex. Tohle je nejsilnější kondom, co se dá koupit.“

Opět povytáhla obočí. „Děsí vás představa, že byste měl dítě?“

Bob pokrčil rameny. „Děsí mě představa předčasné ejakulace a tady s tím v pindouroví necítím prakticky nic.“

Teď se Liza zasmála nahlas. Její smích prozrazoval, že v životě vykouřila dost cigaret. „Vy jste vážně roztomilý, Bobe.“

„Dost roztomilý na to, abych vám mohl někde jinde koupit kafe?“ Bob přesunul kondom na svoji polovinu pultu.

Zavrtěla hlavou. „Tohle je vaše strategie?“

„Co jako?“

„Nejdřív frontální útok, pak ústup a obléhání?“

Bob se zamyslel. „Jo. A pak frontální útok, ústup a obléhání. Funguje to?“

„Jistě. Na mě ale ne.“

„Proč ne?“

Liza protočila panenky.

„No tak,“ vyzval ji Bob. „Vyšel jsem ze cviku, potřebuju trochu konstruktivní zpětný vazby.“

Liza zaznamenala, že na ni jeden z dalších dvou hostů kýve – starší muž, který si ani nesvlékl svrchník. Sáhla pro sklenku a odšroubovala uzávěr vodky. „Jak chcete a je to jenom jeden z důvodů, proč o vás jeví nulový zájem. Napochodujete si sem, já jsem první ženská, první živá osoba, kterou vidíte. Asi za pět minut navrhnete sex. Sex jako útěchu na to, že vám vaše ženská dala kopačky. Řekněme – hypoteticky –, že bych po tom návrhu s radostí hrábla a my dva spolu dneska v noci skončili v po-

steli. Zní to jako začátek kvalitního vztahu mezi dvěma kvalitními jedinci, co myslíte?“

„No...“

„No co?“

„Ehm... nepřečnuje se kvalita náhodou trochu?“

Liza se na něj dívala a při tom pomalu zavrtěla hlavou a třikrát mlaskla.

„Tak co je podle vás kvalita, Lizo?“

Barmanka zašroubovala uzávěr. „Vytrvalost.“

„Vytrvalost? Jako že...?“

„Ne. Jako když chlap zůstane.“

Opřela se dlaněmi o pult a Bob se jí zadíval do očí. Nato popadla panáka vodky, obešla pult a vyrazila k tomu staršímu muži. Bob ji sledoval. Postavila sklenku na stolek a chvíli s mužem mluvila, při tom mu zvedla jednu berli, která mu spadla na podlahu, a opřela ji o židli.

Bobovi začal v náprsní kapse bundy vibrovat telefon.

Vytáhl ho a zjistil, že volá superintendant Walker. Zaváhal, než hovor přijal.

Walkerův hlas zněl podle očekávání dost našťavaně.

„Kde krucinál jste, Ozi?“

„V Dinkytownu, šéfe.“

„Proč nejste v práci?“

„Jsem. Prověřuju v několika pochybných podnicích, jestli mají licenci na prodej alkoholu.“

„Jste vyšetřovatel vražd, Ozi.“

„Tak já bych si tipnul, jo? Došlo někde k vraždě?“

Odmlka.

„Vy jste pil, Ozi?“

„Má ta vražda nějakou adresu, šéfe?“

Walker ztěžka vzdychl a pak mu adresu nadiktoval.

„Takže nic překvapivého,“ podotkl Bob, zatímco si údaje zapisoval do notesu. Zavěšili, Bob vstal a ve chvíli, kdy Liza vklouzla zpátky za pult, si už zapínal kabát.

„Veřejná správa vás volá?“ zeptala se.

„No jo,“ přikývl Bob a položil na pult pár bankovek. Liza je zvedla proti světlu, jako by se chtěla ujistit, že jsou pravé. „Vrátíte se k nám zas někdy, Bobe?“

„Doufáme v to?“

„Pokud budete dávat takovéhle spropitné, pak rozhodně.“

„Kdy zavíráte?“

„V devět. Ale možná byste si měl s pitím dát trochu pohov. Trable se srdcem a trable s játry spolu dost často souvisejí.“

„Díky za radu,“ usmál se Bob. „*Ha det bra.*“

„Co to znamená?“

„To je norský, Mějte se.“ Bob se znovu usmál a pustil se ke dveřím. Uvědomoval si, že jde trochu nejistě. Ve chvíli, kdy bral za kliku, se zastavil. Otočil se a vrátil se k pultu, kde Liza stále s úsměvem napřahovala ruku. Koncom jí vytrhl z prstů, přehnaně galantně se uklonil a šel.

Bob usedl za volant auta zaparkovaného u krajnice na protější straně železničního mostu. Stejně jako dvě třetiny flotily policejních vozidel bylo i to jeho značky Ford, jen civilní, a Bob si nemohl být jistý, jestli by ve svém stavu dokázal dodržovat předpisy. Proto vytáhl z přihrádky u spolujezdce majáček, otevřel okno, položil majáček na střechu a přesvědčil se, že modré světlo bliká. V téhle části Dinkytownu se vyskytovali povětšinou barová povaleči a bílí farmářští synkové, kteří přijeli do města studovat a pařit, ale ani tady by policii nenapadlo zastavit policejní auto mířící k zásahu a provést u řidiče dechovou zkoušku. Bob zvolil trasu po Marshall Street a Broadway Bridge přes řeku, usoudil, že cesta by mu beztak neměla zabrat déle než čtvrt hodiny. Zařadil se za auto s oválnou nálepkou na nárazníku. *GUN OWNER FOR TRUMP 2016*. Donald Trump byl zábavný, to se mu muselo nechat, ale Hillary Clintonová a demokraté

samozřejmě jásalí, když republikáni vyrukovali s tím, že nominují takového nechutného magora. Některé průzkumy mínění provedené teď těsně před prezidentskými volbami potvrdzovaly, že jásalí naprosto oprávněně. Bob vytáhl telefon, vyhledal si poslední volané číslo a klepl na ikonku telefonku. Naslouchal ženskému hlasu, který se mu ozval.

„Dovolali jste se do Aliciny hlasové schránky. Bobe, buď tak laskav a přestaň mi volat.“

Bob počkal na pípnutí, aby záznamník nahrál všechno, pak teprve spustil. „O. K., Alice, tak tohle je novinka, to se ti musí nechat. Volám ti, abych ti sdělil, že jsem si to rozmyslel, nemám v úmyslu ti přenechat dům a rozhodně ne za tu sumu. A taky jsem tě chtěl informovat, že jsem se minulý týden vychrápal s šestadvacítkou. Studuje práva na *U of M*, ve volném čase dělá instruktorku aerobiku a její pradědeček byl odžibvejský náčelník. Beru to s rezervou, ženský lžou, o tom my dva něco víme, vid', Alice? Nicméně neříkám ti to proto, abych v tobě vzbudil žárlivost nebo tak, jsme přece oba – jak jsi poukazovala – dospělí lidi.“ Bob zastavil na červenou. Byl spokojený s tím, že prozatím dokázal mluvit klidně a ovládat hlas. „Volám ti jenom proto, že mi včera v noci telefonovala a řekla mi, že jsem ji nakazil pohlavní chorobou, o které jsem v životě neslyšel, prý jde o něco nového ze západního pobřeží. Takže ti dávám přátelskou dospělou radu, že by sis měla nechat vyšetřit spodek. Protože se přirozeně nabízí otázka, jestli původcem není Stanouš, protože s ním jsi – v rozporu s tím, co tvrdíš – píchala, ještě než jsem se odstěhoval, a tím svinstvem jsi mě mohla nakazit během naší poslední šukačky na Hidden Beach.“

Bob si uvědomil, že už se zdaleka tak neovládá, že ve skutečnosti výrazy „píchala“ a „šukačka“ zařval, jelikož tahle slova se přece jenom dají dobře zahulákat.

„Protože na tu šukačku si vzpomínáš, že jo? Jo, to teda vzpomínáš, protože od té doby tě nikdo tak dobře neojel, nebo jo? Co, ty děvko?“

Bob mrštil telefonem o čelní sklo, přístroj se od něj odrazil a kamsi zapadl. Bob položil obě ruce na volant a ztěžka supěl. Všiml si v levém pruhu auta pruhovaného jako zebra, muž na sedadle spolujezdce měl otevřené okno a ostentativně na Boba zíral. Pohled měl otupělý a ústa pootevřená. Jako by byl v nějaké pitomé zoo. Bob věděl, že by to neměl dělat, ale nedokázal se ovládnout, a tak stočil okénko.

„Na co sakra čumíš, vole? Neviděls nikdy, jak někomu kapánek hráblo?“

Muž ani nemrkl, pořád dál otupěle zíral se spadlou bradou, a že ten člověk možná bude opožděný, Bobovi došlo teprve ve chvíli, kdy dotyčný vystrčil z okénka ruku, na Boba ukázal a bezvýrazně a pomalu pronesl:

„Když máte na střeše takový majáček, proč zastavujete na červenou?“

Bob několikrát otevřel a zavřel pusy, ovšem jeho mozek nevyprodukoval zhola nic. Pruhované auto se rozjelo a vzadu někdo zatroubil. Bob tiše zaklel a sešlápl plyn.

Kapitola 5

Výstřel. Říjen 2016

Bob sundal ze střechy majáček a zajel na prostranství mezi věžáky projektu Jordan. Kolem něj se do nebe tyčily hnědé cihlové budovy. Ve chvíli, kdy vklouzl do stínu, mu okénkem dovnitř zavál studený vlhký vzduch. Bob se otrásl. Třas v něm vyvolával i celý tenhle projekt. Na jiných místech – dokonce i dole ve Phillipsu – necvičené oko mizérii rozpoznat úplně nedokázalo, nebylo tam slyšet praskání hráze tvořené nenávisť, nebyl tam cítit testosteron čekající jen na chabou záminku. Tady ovšem panovala jiná situace. Nejdřív člověka přivítalo graffiti na boku betonového schodiště, u jehož paty vedla cesta. *BLOWJOB*, stálo tam obřími písmeny a vedle nápisu byla neumětelsky nakreslená pistole mířící na čísi hlavu, přičemž z druhé strany z té hlavy vylétalo něco, co zjevně mělo představovat mozkovou hmotu. Bob zvedl oči k věžákům. Připomínaly mu termitiště. Tohle soustředěné shromáždění lidí na místě, kde bylo tolik prostoru, působilo podivně.

Bob viděl obrázky z doby, kdy sem z Norska přišli jeho praprapředkové, které z vlasti vyhnal hlad a zlé časy. Dostali se do rovinaté otevřené krajiny, v níž lidi i farmy dělily obrovské vzdálenosti. Tady začali budovat prosté domky a kostely. Nepředstavovali si město samý mrakodrap, a už vůbec ne celé věžáky sociálně slabých,

lidí na okraji společnosti, kteří si vzájemně prodávají únik z každodenní reality, kopají jeden druhému hrob a nenávisť a frustraci směřují především vůči těm, co žijí ve stejné bídě jako oni sami. Copak by asi Bobovi předci řekli o Jordanu a Minneapolisu? Byli to – pokud tedy měl věřit svým rodičům – bohabojní a skromní dřiči. A konzervativní rasisté. Bobův pradědeček bojoval v občanské válce, ale když sem začali z jihu proudit osvobození otroci a usídlovali se v souměstí Minneapolisu a Saint Paulu, prý litoval, alespoň tak to líčila babička. Obyvatelé skandinávského a německého původu tu sice dál převažovali, ale zvláště ve městech se národnosti dost míchaly.

Po druhé světové válce sem začali přicházet Latino-američané, povětšinou Mexičané, ale také Portorikánci. V osmdesátých letech dorazili Vietnamci, ačkoli bůh ví, proč si přímořský národ zvolil místo tak daleko od moře. Vietnamec, který provozoval obchod s alkoholem, kam chodil Bob nakupovat, tvrdil, že pokud člověk přežije jako uprchlík plavbu na lodi, chová ke slané vodě odpor po zbytek života. Když se tu v devadesátých letech začali objevovat váleční uprchlíci ze Somálska a usazovali se ve Phillipsu a v jižní části města, mnozí předpovídali, že nastanou problémy. Četli někde o traumatizovaných dětských vojácích s kalašnikovy, kteří bojovali ve válce financované z prodeje drog, a nejspíš si představovali, že tohle si uprchlíci přinesou s sebou. Jenže situace se vyvinula lépe, než se pesimisté obávali. Někteří Somálci samozřejmě skončili jako členové drogových gangů, ale nevyhrotilo se to natolik jako nahoře na severu, kde v posledních šesti letech docházelo v průměru k jedné přestřelce týdně. Kdykoli starosta Kevin Patterson musel komentovat nové statistiky násilných trestných činů, kontroval tím, že kriminalita v přepočtu na hlavu je v Minneapolisu na historickém minimu, což byla pravda – ovšem v jiných částech města. Tady totiž je-

nom stoupala, zvlášť potom, co Patterson osekal policii rozpočet a ta musela propustit lidi a *při vyšetřování si stanovovat priority*. A nebylo těžké odhadnout, jaké činy a v jakých čtvrtích jim starosta osobně – sám bydlel v luxusním Dellwoodu – doporučil upřednostňovat.

Bob zaparkoval vedle vozu MPD stojícího před vchodem do jednoho věžáku a vystoupil. O kapotu auta se opíral mírně otlý uniformovaný policista s nohama do O, jeho kolega seděl uvnitř a mluvil do vysílačky.

„Detektiv Oz, oddělení vražd,“ představil se Bob a ukázal služební průkaz.

„To byla rychlost,“ podotkl policista.

„Byl jsem za rohem. Jaká je situace, strážníku...?“

„Heinz. Sanitka a technici už jedou.“

„Co tělo?“

Heinz ho dovedl k domovním dveřím a otevřel. Bob zaznamenal krev na chodníku venku a krvavé stopy uvnitř. Pokračovali dál k mrtvole, která ležela na zádech asi třicet stop od vstupu, u výtahu a schodiště.

„Proč jste to tu neobehnali páskami?“

„Protože svědci tvrdí, že oběť stála venku a střela přiletěla zdaleka, nikdo pachatele neviděl. Nejsou tu žádné stopy, které by mohl někdo poničit, detektive.“

„Vážně?“ Bob se podíval na šlápoty od krve mířící ode dveří sem a na krev na podrážkách oběti. „Víme, kdo ho sem dovlekl?“

„Ne.“

„Tak vidíte. Vytáhněte kolegu od vysílačky a okamžitě jak venku, tak tady natáhněte pásky.“

Heinz zmizel. Bob sklopil pohled k tělu. Všiml si, že se mýlil, že není jediným mužem v Minneapolisu, který nosí hořčicově žlutý kašmírový kabát – jako jediný má ovšem hořčicově žlutý kašmírový kabát bez průstřelu. Mužova ústa rámovaly úzké proužky vousů táhnoucí se přes lící kosti až ke spánkům. Měl je tak pečlivě

zastřížené a černé, nejspíš si je barvil, že vypadaly jako namalované. Obočí a uši mu zdobil piercing, zřejmě ze zlata.

Bob podřepł, opatrně mrtvému rozepnul knoflíky a teprve teď zjistil, jak tlustý dotyčný je. Jen co kabát rozhrnul, tělo nakynulo a zdálo se, že pohromadě ho drží jen těsná bílá košile prosáklá krví. Diskrétní emblém na náprsní kapse dokládal, že jde o exkluzivní italskou značku.

Heinz se vrátil. „Pásky si vzal na starost kolega,“ oznámil Bobovi.

„Dobře. Pomůžete mi toho chlapa přetočit na bok?“

Heinz se zasténáním také přidřepł a popadł tělo za kyčle. „Někdo z vašeho oddělení prý prohlásil, že v Jordanu dochází k tolika vraždám proto, že se tu nedá nakoupit jídlo, mají tady jenom jeden pořádný obchod s potravinami.“

„Aha,“ opáčil Bob s nezájmem a zatahl mrtvého za rameno.

„Prý spolu hlad a míra agresivity souvisejí,“ hekl Heinz. „Ale já s tím nesouhlasím. Když vezmete v úvahu průměrnou hmotnost místních, dojde vám, že nedostatek jídla tady problémem vážně není.“

„Jistě,“ pronesl Bob a prohlížel si záda zavražděného. Nenašel výstřel.

„Je to tukem. Tuk z nás dělá horší lidi. Jen se podívejte na ty, co tu bydlí.“

„Tak, zase ho položíme,“ rozhodl Bob.

„Buď jsou to vyzáblí metadonisti, nebo tlustí diabetici, co umřou ještě před šedesátkou. Nikdo nepracuje a všichni jsou marod. A vzhledem k tomu, že máme Obamacare, musíme za tyhle parazity platit vy i já a naše děti a vnoučata.“ Heinz se supěním vstal a nacpal si pupek zpátky za opasek.

„Nemáte u sebe propisku, Heinzi?“

Oslovený Bobovi podal propisku s logem MPD, dřepł si zpátky těsně vedle něj a bedlivě sledoval, jak ji Bob